

Niezwykły zachód słońca - *Pocztówka z Meksyku* Elżbiety Nowosielskiej

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń:

- wie, jak analizować utwór poetycki.

b) Umiejętności

Uczeń:

- potrafi wskazać wyrażenia i zwroty opisujące słońce,
- umie nazwać swoje uczucia,
- wyszukuje i nazywa środki artystycznego wyrazu.

2. Metoda i forma pracy

- Analiza tekstu,
- pogadanka heurystyczna,
- praca indywidualna,
- praca z całą klasą.

3. Środki dydaktyczne

- Tekst wiersza Elżbiety Nowosielskiej *Pocztówka z Meksyku*,
- pocztówki,
- fotografie zachodzącego słońca,
- kolorowa kreda.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

1. Nauczyciel sprawdza listę obecności, następnie przedstawia uczniom cele lekcji.
2. Pyta, jakie pamiątki przywożą ludzie z wakacji?

b) Faza realizacyjna

1. Uczniowie otrzymują widokówki i odpowiadają na pytania: po co ludzie wysyłają pocztówki, jak one wyglądają, co się na nich znajduje?
2. Nauczyciel próbuje dowiedzieć się, które dzieci widziały zachód słońca, ilu uczniów widziało go nad morzem?
3. Po udzieleniu odpowiedzi przez dzieci, uczyący prezentuje zdjęcia, przedstawiające zachód słońca. Uczniowie opisują uczucia, jakie im towarzyszyły podczas podziwiania zachodu.
4. Nauczyciel kolorową (najlepiej żółtą lub pomarańczową) kredą rysuje na tablicy tabelkę w kształcie zachodzącego słońca. Uczniowie przerysowują ją do zeszytów.
5. Następnie odpowiadają na pytania: jak wygląda słońce, jakie jest, do czego jest podobne? Skojarzenia zostają wpisane do jednej rubryki tabelki.
6. Uczniowie samodzielnie czytają wiersz, następnie czyta go nauczyciel.
7. Dzieci mówią, co przedstawia wiersz, po czym zapisują temat lekcji oraz polecenie aby znaleźć i podkreślić w tekście wyrazy określające słońce.
8. Uczniowie mówią o tym, jakie dostrzegli podobieństwa i różnice w opisach słońca stworzonych przez nich, uczniów klasy V, a poetkę; i czym są one spowodowane.
9. Następne zadanie dotyczy określenia środków artystycznych, użytych w wierszu przez poetkę, należy je wskazać i nazwać.
10. Uczniowie wspólnie z nauczycielem przypominają, co to jest *epitet* i zapisują jego definicję w zeszycie:

Epitet - wyraz (najczęściej jest nim [przymiotnik](#)) określający [rzeczownik](#): *wieczna miłość, piękny widok*. Ma on wpływ na znaczenie [wyrazu](#), do którego się odnosi: poszerza je bądź zacieśnia, czasami nadaje inny nieco odcień lub określa stosunek wypowiedzianego do danego przedmiotu lub zjawiska.
11. Wszyscy wyszukują w tekście niezwykle (książkowe, poetyckie) skojarzenia związane z samym słońcem.
12. Uczniowie przyglądają się budowie wiersza. Mówią, co przedstawia pierwsza, a co druga część? Dlaczego utwór jest tak skonstruowany?
13. Dzieci przypominają, co czuli podczas oglądania zachodu słońca, a co czuje *ja* liryczne?

c) Faza podsumowująca

1. Nauczyciel wspólnie z uczniami podsumowuje zajęcia, kontroluje, czy wszystkie informacje przekazane w toku lekcji zostały prawidłowo przyswojone.
2. Zadanie pracy domowej.

5. Bibliografia

1. D. Chwastek, E. Nowosielska, *Oglądam świat. Podręcznik do kształcenia literackiego*, Nowa Era, Warszawa 2003.
2. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Epitet>

6. Załączniki

a) Zadanie domowe

Tyle niezwykłości dzieje się w przyrodzie! Przygotuj piękną ilustrację, obrazującą twój zachwyt nad przyrodą.

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

brak